

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 5 frt - kr.
Félévre . . . 2 „ 50 „
Negyedévre . . . 1 „ 25 „

Közsegeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egészévre 4 frt, félévre 2 frt.

Egyes szám 10 kr.

Kapható a kiadóhivatalban, Engel Lajos, Valentin K. fia, Weidinger N., Rézbányai J., Böhm Manc. kereskedésében és a főudhanytörségekben.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU HETILAP

Hirdetéseket

elfogad Engel Lajos kereskedése sa kiadóhivatal **Király-utca 14. szám**, hol mindenkor a legutányosabb árak szabataik és hirdetések németből magyarra is fordíthatnak.

Minden beiktatót hirdetés után **30 kr** bélyegdíj fizetendő.

Nyílttérben 1 sor 10 kr.

Kéziratokat

a szerkesztőségébe (Király-utca 14. sz.) küldendők.

Megjelenik minden szombaton. | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Király-utca 14. szám. | Kéziratok nem adatként vissza.

Egy hollandi mérnök vízi- és vasuti viszonyainkról.

IV.*

Amint a vukovári parton kikötöttünk, a hollandi ismét kiterjeszté térképét és minket is magához intve így szólt:

Most értünk azon ponthoz, hol a természetes víziutat: a Dunát — egy mesterséggel: egy becskerek-zágrábi csatornával keletről nyugatra menő irányban keresztelni kellene és pedig a következő fő-okokból:

1. Az átlagos hajóvitelbér a közép-Tiszától Sziszekig métermázsánként 60 kr. Sziszektől Zágrábig pedig a vasuti vitelbér 12 kr, összesen 72 krajcár mőként. Miután azonban a csatorna hossza Vukovártól Zágrábig csak 36 mérföld lenne, míg a Száva folyam hossza Zimonymtól Sziszekig 78 mérföld, ha a hajórakományt ár ellen a folyón fölfelé vontatni kell, — bizonyos, hogy az átlagos vitelbér Becskerekétől Zágrábig mőként nem rugna többre 40 krnál, miután a csatornában nem kellene a folyó árja ellen küzdeni és a hajó nem volna kitéve azon veszedelmeknek, hogy egy-egy zátonyon (melyek a Balkán-folyókón: a Driunán, Bosnán, Unnán, Kulpán tömegesen képződnek) sokszor hónapokig vesztegelen, vagy a hajó terhet drága pénzen átrakassa.

2. E csatorna, a Szávához való gerüvidülése által nemcsak pótolhatná a 26 mtfényi vukovári-zimonyi folyamrészt kárba vesztését, de — az összes zsilipek fölynitása által — még sokkal nagyobb eséssel érne Vukovárhoz.

3. E csatorna, mely akár a Szávból Zágráb fölött, akár a Krapinából nyelhetné táplálékát, zsilipekkel Bródnál, Jaszenovánál és Sziszeknél a Szávával összeköttetésbe hozatva — az árvizek nagy részét felvehetné és elvezethetné, mi által a kiöntések sokkal jobban megakadályozhatók lennének, mint a toronymagas gátak által, mert a Balkán folyók árvicei a mélyebben fekvő csatorna által kedvezőbb eséssel gyorsan Vukovárra és a Dunába vezethetők lennének.

A legföleltesebb áttekintés is fölismerhetővé teszi, hogy e csatorna, folyam- és víz-szabályozó fontosságán kívül, különös kereskedelmi jelentőséggel is bírna már csak azért is, mert a termények, melyek őszszel — a Nyugotra

való szállítás céljából — az Alföldön fölhalmozódnak, csak vízi járművek, nem pedig vasuti kocsi utján szállíthatók gyorsan; és mert továbbá az Alföldre, e fátlan síkságra visszatérő hajók a broodi és pétervárad határövidéki erőlésekből, melyeken átmennek, az ott csaknem értéktelen hulladékfát fölvehetnék és az Alföldön mint tüzelő-anyagot a legjobban értékesíthetnék, mi más uton nem volna kivileő, mivel ezen fa semmiféle szállítási költséget sem tegeylen, annál kevésbé vasuton nem bír meg.

Ez olesó tüzelő-anyag megszerzése következtében sok ezer mázsa szalma mint alom és trágya a szántóföldre volna fordítható, melyet azonban most, más tüzelő-anyag hiányában, a lángok martalékának kénytelen a gazda adni. Az ország évenként — természetnek olesóbb szállítása által — sok ezreket megtakarítana és sok ezerrel többbet venne be a talajnak a megszáporodott trágya-anya következtében hatványozott termőképessége által. Továbbá e csatornával a Déli-vasut versenyre Sziszeknél elkerülhető és kijátszható lenne, mert az átrakódás Zágrábn fölül, épen a magyar államvasut mellett volna létesíthető.

Azok az előnyök azonban, melyek e csatorna létesítéséből a Száva-völgyre származnának, még b-hatóbbak, miután a gyakori vizáradások megakadályozásával az álló mocsarak végre kiszáradnának, mi által az ott uralkodó malaria félszke egészen elpusztíttatnék, a lakosok egészségesebbek, munkaszeretőbbek és munkabíróbbak lennének és a talaj a keblében fölhalmozódott kincseket bővebben bocsátaná a szorgalmas kéz rendelkezésére.

En e részleteket — mondá a hollandi — egy barátomtól és kartársamtól tudom, ki, mint törzskari tiszt, 8 évig szolgált a broodi és pétervárad határőrezredben és aki azt is kimutató elöttem, hogy a Száva folyó ágya — néhány hely kivételével — magában bban fekszik, mint völgyének a talajszíne, mely körülmény az árvizek lefolyását a csatornába a zsilipeken át, melyek a folyót a csatornával összekötönek, melyek megkönnyiténé és pedig annál inkább, mert pontos magassági mérések egybevetése szerint a csatorna vize Vukovárhoz 100 ölenként ^{78/100} hüvelyk eséssel érkeznek, míg a Száva Zimonymnál 100 ölenként csak ^{47/100} hüvelyknyi eséssel hömpölyög.

Zimony! hangzott egy nyers kiáltás, megzavarva hollandink előadását,

kinek jelentőségteljes szavait csak úgy nyeltük tudnivalóvágyunkban. Annál inkább sajnáltuk ezt, mennél inkább közeledtünk Drenkóvóhoz.

Trefort a nemzet szellemi viszonyairól.

Trefort Ágost vallás- és közoktatástügyi minster, a magyar tudományos Akademia elnöke, az Akad-miának vasárnap tartott nagygyűlését nagyszabású beszéddel nyitotta meg, melynek különös értékét és jelentőségét nemcsak az intézet, melynek kebelében, nemcsak a fényes hallgatóság, mely előtt és nemcsak a kitünő államférfi, aki által a beszéd tartott, adja meg, hanem leginkább azon kritikai szellem, mely a beszéden átvonul és melyből kétségtelenül kitünik hogy Trefort, ki egy félszázad óta szellemi mozgalmainknak fölkebt b-jnoka, diadalmas vezére és mindenkor hivott munkása, nemcsak bátor gondolkozó, ki a társadalmi rétegek lelkületét búvárelja, de bátor szónok is, ki e búvárlata eredményét, úgy, amint azt az ő éles szemei látják, nem késik nemzete előtt feltárni, nem törődve azzal, hogy az, amit előad, nemzetére nézve nem a leghizelgőbb és hogy föltötte alkalmas oly következtetések levonására, melyek töle a legmesszebb távolban voltak és vannak

Trefort beszéde bizonyára sok vitásnak lesz még tárgya és lesz még alkalmunk nekünk is hozzászólni; addig is egész terjedelmében közöljük a beszédet, mely megérdemli, hogy minden gondolkozó hazafi komoly elmélkedés tárgyává tegye A beszéd szövege a következő:

Tisztelt közönség! Helyes szokás, hogy a tudományos akadémiák időről-időre nyilvános ünnepélyes üléseket tartanak, melyekben magukat a közönségnek bemutatják s az által a közönségre s viszont a közönségre rájuk bizonyos szellemi, ha szabad mondanom, magneitikus hatást gyakorolnak. Természetes, hogy e hatás csak egy bir jelentőséggel, ha a közönség valódi érdeklődést érez. Ilyen-e a magyar közönség mostani érdeklődése a magyar tudományos akademia iránt? — ezt nehéz meghatározni.

Jól emlékszem, hogy ifjúságomban, midőn az akadémiának saját hajléka még nem volt s nagygyűléseit Pestmegye termében tartotta, a közönség tömegesen oda tödült és a karzatok tömve voltak figyelmes hallgatókkal. Igaz, hogy az akkori társadalmi élet nagyon egyoldalú s korlátozott volt, hogy az akkori sajtóviszonyoknál fogva, mikor a cenzor egyik cikkbenben kitörlte a sváb költészet iskolá — schwäbische Dichterschule — fölemlítését, mert abban a bécsi körök kigunyolását látta, a közönség hallott oly dolgokat és eszméket, milyeneket más alkalommal kitéjezni tilos volt. Most sok irányban van igénybe véve a mivel közönség; de hallottam egykor egy specialis okot, miért nem látogatták erősebben nyilvános ünnepélyes üléseinket; azt mondották, hogy nagyon monotonok vagyis unalmasak.

*) Lásd a „Pécs” ez idei 17., 18., 19-ik számát.

Elnézve az una-masságtól, röviden fogom kifejezni egyoldalú s monoton voltok okát. Az ok nagyon egyszerű s közfeltehető, mert nálunk nem lehet akként és o y dolgokat beszélni, mint a párisi, berlini, sőt a müncheni akadémiákban, mert nálunk nincs szellemi szabadság.

Mondtam már más helyen, mit értek én a szellemi szabadság alatt, de itt ismételnem kell. Értsem én az alatt egyrészt a jogosultságot, bármí tárgyról lepezteletlenül az egyéni nézetet, rectius igazságot kimondani a nélkül, hogy bármí disciplinár eljárásról vagy cenzuráról vagy anathémáról tartanunk kellene, másrészt a tehetőséget, ily igazságot egyed vüen, fólháhorodás nélkül meghaladni s föltölteni venni. Ily szabadság nálunk nem létezik, mert a magyar társadalom a konvencionális s konfessionális fogalmak és fölfogások keretében annyira le van szegedve, hogy magasabb álláspontra emelkedni nem képes s kevesebb filozófiai szellemmel bír, mint e század első felében.

De talán kérdezní fogják mi az a filozófiai szellem és miként kell a magyar társadalomnak e szellemre szert tenni? Én nem tudok önöknek oly definitiót adni, mint a minót egy német professzor, philosoph par profession önöknek adhatna, de én filozófiai szellemnek tartom azt, ha nem elégszünk meg azon igazsággal, melyet szánkba raknak, de magunk kutatjuk, hogy igaz-e az, mi igaznak árutik. A filozófiai szellem tehát a törekvés az igaz után és a szabad kutatás az ész minden régióban. E szellem nélkül nincs műveltség, nincs tudomány, nincs szabadság: mutatják azt az autokrácia s a forradalom uralmának epochái, mikor kutatni s igazságot keresni nem szabad, csak halgatni s hunyászodni kell. De miként kell a magyar társadalomnak a filozófiai szellemet elsajátítani? Kell-e az iskolákban behozni oly kurzust, minót én s kortársaim az Imre tanár könyvéből tanultunk — logikát, metafizikát és ethikát; kell-e a felső tanintézetekben Kantot, Schellinget. Hegelt vagy Schopenhauert s az öntudatlan filozófiáját előadati, vagy Cousin eklektikáját tanitatni? Már a mi a tanítást illeti, én azt vélem, hogy föleg a filozófia történelmét kell tanítani; de az maga még nem fogja megtrementeni a filozófiai szellemet: a mellett még kultiválni kell a természeti tudományokat, a történelmet s a nagy szellemek remek műveit kell olvasni s meg fog jönni a filozófiai és kritikus szellem.

Most azonban legyen szabad nekem azon érdekekről szólni, mikről már kétszer hasonló alkalommal szóltam, a magyar kultúráról. Midőn erről értekezni akarunk, mintegy magától jön a fölszínre a kérdés: vajjon képesek-e a számra nézve ki-ebb fajok a modern kultura követelményeinek megfelelni? E kérdés fejtegetésénél a régi görögök szerepére s alkotásaira hivatkozunk. Pra eis statisztikai adatokat nem birunk a görög faj számáról; de ha föntolára vesszük a tért, melyen a görög nép otthon és kolóniáiban lakott, száma nem lehetett nagy, legalább a mai mérvadó népek számához mérve, s mégis rendkívüli dolgokat végzett az irodalomban és a művészetben. A rómaiak, kivéve a jurisprudentiát, csakis latinra fordították a mit a görögök műveltek. Csak sajnós, hogy a görögök több politikai talentummal nem bírtak s politikailag oly könnyen lettek a rómaiak s később a keresztény-bizanci aréában a törökök prédájává. Mily más fordulatot — és én hajlandó vagyok hinni, — szerencsésebb fordulatot — vett volna a világ, ha a római birodalom mellett egy nagy görög fenntarthatta volna magát s ha a bizanci császárság meg tudta volna védeni magát a török barbárok ellen. De a modern világban is tudtak száma nézve gyengébb fajok, mint a hollandok és svédek, jelentékeny munkát végezni. A mai világban azonban alig lehetéséges a mérvadó és száma is nagy nemzetekkel a versenyt kiállani; de ebből nem következik, hogy ne törekedjünk őket megközelíteni, minek föltétele, sine qua non-ja a faj vagy inkább a nemzet számszerinti szaporodása. Hódítani kell a szellemi, a gazdasági s testi erő mezején.

És ezzel megérkeztem azon témához, melyet minden alkalommal pengetni szoktam: nekünk szükségünk van tudományra, iroda-

lomra, művészetre, iparra és egészségre. Habár a tudomány, de különösen a természettudomány t-reu oly fénykís táradta a tudományt előbbre vinni, kik iskolázva nem voltak, mégis az iskola azon eszköz, mely a tudományt terjeszti, és azt előmozdítja, mit különben már számtalanszor kifejtettem, most tehát nem ismétlem. Az irodalom nagy hatalom, mert a miveltségtályok világnezetét alkotja, de nagy irókat és nagy műveket nem lehet mesterségesen t-rementeni. Szellemes társasági élet, vagyonyosság, nagy dolgok iránti érdeklődés azon ban jótékonyan hatnak az irodalmi életre és produktióra. Ugyanez áll a képművészetekre is. Az ipar tekintetében állam és társadalom legtöbbet tehet. Csak tisztába kell jönni, hogy a modern állam és társadalom ipar nélkül feladatának nem tud megfelelni. A közegészség végre minden fejlődés, haladás, prosperitás föltétele, államfentartó hatalom. Már többször mondtam, hogy az akadémia mindezen érdekek előmozdítására hajlandó s képes is, de az akadémia egyik feladata: minden irányban a magasabb szempontokat elfoglalni, a nemes törekvéseknek tért nyitni és a filozófiai szellemet fölbresztetni, ápolni és ez irányban a hazának példát adni. És ezzel a magyar tudományos akadémia negyvenéveleadi ünnepélyes közülését megnyitottnak nyilvánítom. (Élénk éljenzés.)

— **Jegyzők közgyűlése.** A baranyamegyei közéségi és körjegyzök egylete f. é. május hó 17-én Pécsen, a vármegyelház termében tartja évi rendes közgyűlést. Tárgyszorlat: 1. A jegyzői szigorló bizottságba két rendes és egy póttagnak 3 évre lenadó megválasztása, tekintetesen Bartosságh Imre megyei főjegyző úr, mint kiküldött jelenlétében. 2. Az egyleti választmány által már megvizsgált 1887. évi számadás helybenhagyása és Gerjovits József pénztárnoknak a felmentvény megadása. 3. A magyarországi közéségi és körjegyzök országos központi egyletének 928 1888. sz. alatt átirata a Zsupánysági Lyubomir o-Szivacz közéségi jegyzője által szerkesztett, az időszakonkénti teendőket magában foglaló „Atnézet” című munkának terjesztése. 4. Ugyanannak 88/1887. sz. a. átirata a jegyzői országos árvaházi alap gyarapítása tárgyában. 5. Az országos jegyzői egyleti közgyűlésre kilendő tagok megválasztása. 6. Tisztújítás. 7. Esetleges indítványok. Az egylet választmányi tagjai sziveskedjenek a gyűlést megelőző napon azaz május 16-ikán délután 3 órakor a „Vadember” szállóban tartandó választmányi ülésen megjelenni. Siklóson, 1888. április hó 30-án. Szűts Károly egyleti jegyző, Kohárits József egylet. elnök.

Levelezés.

A pécsi kath. legényegylet Német-Bolyban.
Német-Boly, május 1.

A mustármag, melyet Kolping — a legényegyletek alapítója — ötven év előtt Németországban elhittet, lassanként hazánkban is terebélyes fává növi ki magát, melyből sok fiatal csemete ültetetik el különböző helyeken, a hol a művelődés szükségese voltaként tudatára ébredtek és azt egyesült erővel terjeszteti iparkodnak.

Ebben önmaguk az iparossegédek vesznek tevékeny részt, midőn vándorutjajikon a legényegyletek eszméjét városról városra viszik. E cél lebegett a pécsi kath. legényegylet lelkes ifjúsága előtt is, midőn testvéregylet alakítása végett mult vasárnap Német-Bolyra kirándulást rendezett. Vajjon elérte-e kitűzött célját, vajjon a mi iparos ifjúságunk elfogadta-e az odanyújtott testvéri jóbót és belátta-e a haladás, az önművelődés szükségese voltát: ezek oly kérdések, melyekre a jövő fogja a választ megadni. A pécsi legényegylet mindenesetre oly példát adott, milyent Német-Bolyban még alig láttunk. Nemcsak szép és élvezetes, hanem mindenek föltt tanulságos estét köszönhetünk neki, — és e köszönetünket ezennel nyíltan ki is fejezzük.

A pécsi kath. legényegylet tagjai a kitűzött cél elérésére este 7 órakor estélyt rendeztek, melyt hivatal volt egyrészt komoly szónoklat által testvéregylet alakítására közvetlenül buzdítani, másrészt dalok, szavalatok

és szindarab előadása által a komolyat a kellemessel összekapcsolva, az illetőkben közvetve is kedvet ébresztani a nemes cél támogatására.

A szónoklatot az egylet buzgó alelnöke: dr Rézbányai József tartotta, melyt lelkesítőleg hatott a hallgatóságra. A színi előadás tárgyát képezte Kis-faludy Károlynak „A partitük” című 3 felvonásos vígjátéka, melyet az egyleti műkedvelők a közönség teljes meglegedésére játszottak; — a „helysög bírása” az o szolgálatkés „kisirbírával”, a „jegyző”, a „kántor” sikerült alakításai osztatlan tetszést és hangos derűtöletést keltek a nézőkben; a „bírónd” (Ollényi Hermin k. a. Pécsről), „Milli” (Horváth Katalin k. a. Pécsről) és „Rózsai” (Novacek Mari k. a. Pécsről) derekasan töltötték be szerepeiket és a közönség háláját érdemelték ki szives közreműködésükkel. Az estély oly látogatott volt, hogy vagy százan kinszorultak a szufolásig megtelt tereméb. Az előadások sorozatát kedélyes táncmulatság követte, melyen a közönség hajnali három óráig volt együtt, a midőn a pécsi kath. legényegylet tagjai szívélyes bucsuzás után haza, Pécsre indultak „Isten áldd meg a tisztet ipart” — ez volt az utolsó bucsu-szó az o, és egyszersmind a mi részünkről is. — Isten áldja is!

Színház és művészet.

P+P. Pénteken „Frou Frou”-t adták válogatott közönség előtt. A szereplök kivétel nélkül oly alakításokat mutattak be, melyk valóban dicséretre valónak. Az egész előadás a legteljesebb összhangban és precizitással folyt le, úgy, hogy a jelenlévő közönség csakugyan élvezett is. La c z k o Aranka (Gilbert), kinek fölözéike mint mindig, úgy most is a legelegánsabb izléssel voltak kiállítva, minden tekintetben sikerült alakítás volt; a különféle és egymással ellentétes érzelmek és kedélyállapotok mindig a legmegfelelőbb és legtermészetesebb módon nyertek nála nyilvánulást. S o m o g y i (Sartorys) nagyon természetesen, kitűnően adta szerepét. K o m j á t i (Valreas); Z a v o d s z k i Teréz (Luiza) szintén megállták helyüket.

Szombaton a „Királyfogás” adatott, melyet azonban a kellemetlen idő miatt csekély számú közönség nézett végig.

Vasárnap a „Tót leány” került színre, még pedig válogatott közönség előtt, mi vasárnap csakugyan ritkaság. A darab előadása egészen a közönségnek megfelelő volt és egy cseppet sem volt oly émyitő és a karzatnak szánt modorossággal előadva. Kissné H. Mari, rekedtséget valóban elismerésre méltó természetes és érzelmes játékaival igyekezett ellensúlyozni és pedig nem siker nélkül. F o l i n u s kitűnő „Misó” és D o b ó nagyszerű papushos volt. P i n t é r több ízben zajos taposott aratott szép és gondall előadott dalaicrt.

Hétfőn „Francillont” ismételték meg és a szereplök dicséretére legyen mondvá, a darab előadása az elsőt messze túlszárnyalta. K o m j á t i y dacára annak, hogy rekedt volt, minden tekintetben sikerült alakítás mutattott be.

Kedden a „Nebátsvirág” tette meg már ötödizben diadalutját most is a közönség osztatlan tetszésével találkozá.

Szerdán C s i k y Gergely „Vasember” című 3 felvonásos tragédiája adatott elő a legszigorubb kritikát is kiálló összhangzatos előadásban. Az előadás meglehetősen számú közönség nézte végig, mely élvezetes estét töltött el ez alkalommal az arénában. — Az ember sokszor kételkedni kezdett, hogy talán nem is tragédia, hanem operettet adnak, oly viharos taps keletkezett az egyes felvonások végén. E körülmény a mily szokatlan itt nálunk a komoly darabok előadása alkalmával, ép oly mértékben dicséret a szereplökre nézve. Még a karzatot sem nevettek, pedig ez rendszeresen megszokott történni

szomorujátékok előadásakor. A szereplők valamennyien oly tökéletesen oldották meg feladatukat, hogy bármely színpadnak is dícséretre válnék az ilyen előadás. — **Laczkó Aranka** (Edith) a büszke, családja nevének a gyalázzal való megmentésért szerelmét és így önmagát feloldozó baronesset oly hatásteljes alakításban mutatta be, melyhez a kritikának még árnyéka sem férhet. Somogyi az önszorgalmából vagyonossá lett, de nyers és vagyonára gögös Bárdit személyesítette élethű alakításban, kinek elvakult erőszakoskodása és felülvalkodottsága halálba kergeti **Szentgyörgy** (Szepessy) a könnyelműsége által érvény szelére jutott barát és ki gyengédtelen kezekkel tépi szét fiának. (Komjáthi) és Edithnek forró szerelmét és okozója lesz úgy ezek, mint végre saját maga megsemmisülésének. Komjáthi jól játszott, ámbar meglátszott rajta, hogy orgánumának a rekedtség miatti indiszciplínájával kellett megküzdenie. Szepesi valóban elismerésre méltó alakítást mutatott be. Somogyiné (Bárdiné) játéka tökéletesen megfelel a szerepnek, melyet adott. **Dobó** (Bráz) sikerült intrikus volt.

Csütörtökön, minthogy ünnep volt, a „Pelekei nótáriust” adtak elő, mely bohózatnak még most is akad hálás közönsége, mely jóízűeket kacag a darab bohóságain.

Pécs sz. kir. város küldöttsége Barossnál.

A mohács-pécsi vasút államosítását kérő fölirat átadására kedden indult el a küldöttség Kardoss Kálmán főispán vezetése alatt Budapestre. Baross Gábor közlekedésügyi miniszterhez. A küldöttség tagjai voltak: **Aidingger János**, **Förster Béla**, **Littke József**, **Eizer János**, **Weiller János**, **Fekete Mihály**, **Koch Ferencz** és **Dr Záray Károly**, iparkamárának titkára. A küldöttséget Baross szerdán d. u. 2 órákor fogadta, amidőn is főispánunknak a fölirat átnyújtását kísérő szavaira, melyben hangsúlyozta, hogy Pécs város a kívánságát Barossra s a szomszédos megyék is pártolják, a mini-ter így válaszolt:

„Fogadják öszinte köszönetemet ama megtisztelő bizalomért és szives jó indulattal, melyet irányomban tanusítanak. Mint mindig, úgy most is szívesen felelek Baronyavármegyére és a szép Pécsváros érdeke. Ebbéli jóindulatomról tanubizonyítást tettem akkor, mikor a pósta- és távírdai igazgatóságot Pécsre helyeztem. Részemről a helyzetet, a mint azt önök a mohács-pécsi vasút államosítását illetően a jelen alkalommal fölítették, nem találom olyannak, minőnek azt több oldalról állítják. Az önök érdekeit figyelemmel fogom kiérteni s amennyiben azok az állam érdekeivel összeegyeztethetők, a szerint eljárni.”

A küldöttség bemutatása és ezt követő rövid tárgyalás után a fogadtatás véget ért.

A miniszter válaszában egy pontja és pedig: „Rézről a helyzetet... nem találom olyannak, minőnek azt több oldalról állítják,” mindenesetre olyan, mely nem mondható a legvilágosabbnak s bizonyos, hogy azt szükség esetén lehet majd magyarázgatni, amint-hogy nem is hiányzanak (az államosítás ellen-ségei és a D. G. H. T. barátai) kik azt úgy szeretnék fölűntetni, mint a város és deputáció törekvéseinek meghiúsulását, mit azonban szerintük nem lehet állítani. A miniszter kijelentette, hogy érdekeinket „ha azok az állam érdekeivel összeegyeztethetők,” elő fogja mozdítani. Ez helyes és kielégítő felelet. S miután erős meggyőződésünk, hogy a mi érdekeink: a mohács-pécsi vasút államosítása nemcsak megegyezik az állam érdekeivel, hanem az állam érdeke egyenesen megkívánja az államosítást, nyugodtan várhatjuk be a következményeket annál is inkább, mert Baross bizonyára nem az ember, ki azt amit egy egész ország rész kíván s ami az államvasutakra és államkincstárra nézve is előnyvel léreíthető, ne teljesítse.

Hirek.

— **Derek utód.** Az a szép remény, minek **Stanger** ezredes előléptetése és elhelyeztetése s az új ezredparancsnok: **Smekál Manó** kineveztetésekor szívünk szerint kifejezést adunk s mely rövid szavakban kifejezve úgy hangzott, hogy az új r. g. e. alatt mennél hamarabb járunk fölédni azt a jó viszonyt mely városunkban polgárság és katonaság között hagyományosnak volt mondható — úgy látszik: teljesedésbe fog menni. Mint értesülünk, **Smekál Manó** ezredparancsnoknak legbensőbb óhajata a különböző fejezveremnek között a bajtársi jó viszonyt teljesíteni erőit és fenntartani, a közigazgatási hatóságokkal és polgársággal pedig a legteljesebb összhangban élni. Reméljük, hogy a közel jövő e hírünket, mit oly szívesen hiszünk tettekkel f. g. ja igazolni.

— **Katonai érdemkeresztet** kapott **Herberth Ferenc** utasfőhadnagy a hídépítés terén tett többrendbeli celszerű találmányaiért.

— **Kinevezés.** **Mihalovits Ödön** volt honvédtábornok a pécsi kir. adófelügyelő mellé végrehajtóvá nevezetett ki.

— **Athelyes.** **Izsák Ödön** ideiglenes kataszteri mérnök segédmérnöké nevezetett ki és Pécsről Aradra helyeztetett át. **Roszkiewicz Ignác** II. oszt. kataszteri mérnök pedig hasonló minőségben Komáromba helyeztetett át. **Németh Béla** II. oszt. kat. mérnök Vácraól Pécsre helyeztetett át.

— **Előléptetés.** **Lang Antal** és **Wiesner János** II. oszt. kataszteri mérnökök I. osztályú mérnöké léptettetettek elő.

— **Gönczy juaileum.** A vallás és közoktatási miniszterium és nagy nevű főföldi hétéven ünnepelte hivataloskodásának 50 ik évfordulóját, melyet tiszteelői országos jelölvéje tettek. A tanítósság ez alkalomból a tantól árva házra egy 4000 frtos alapítványt gyűjtött. Az ünnepre felrúndult megvénk tanfelügyelője **Salamon József** is. A pécsi tanítóegylet elnöke **Schneider István** pedig sürögnyögleg üdvözölte az érdemes jubilánst a tanítóegylet nevében.

— **Börösön Béla,** a baranyamegyei adófelügyelőségnek alkalmazott végrehajtó, Budapestre állami végrehajtóvá nevezetett ki.

— **Szomorú vége** volt a mult bétén szerdán a sátoztóborbéli tisztek mulatságának. **Baksy Pál** hadnagy u. i., ki **Németh Lajos** tiszthelyettesel hazatérőben volt, ez utóbbit figyelmeztette, hogy dugja hüvelyébe kardját, melylyel jobbra balra vagdalózott. Midőn a tiszthelyettes **Baksy** ismételt felszólítása dacára sem akart a hadonázással felhagyni, **Baksy** hozzá lépett, hogy a kardját kezéből kicsavarja. Ebből aztán dulakodás támadt, miközben az éles kard oly szerencsétlenül hatolt az ifjú tiszthasába, hogy ott a beleket átszúrva, halálának okozója lett, mely csak vasárnap, négy napki senvedés után következett be. A szerencsétlenül járt hadnagy temetése, szerdán ment végbe, a bajtársak öiási részvétele mellett.

— **Herczenberger Jozsef** új magyar tánc a „Társalgó” kedden este mutatott be a népszínházban s teljes sikert arott, a mennyiben a szerzőt, ki a tánc zenéjének is szerzője négyezer hirta ki a közönség a lámpák elé. A sikert arott táncról a fővárosi sajtó is elismeréssel emlékszik meg.

— **Városi közigazgatási bizottsági ülés** tartottat f. hó 11-én. Az ülés minden nevezetesebb esemény nélkül folyt le a maga rendes menetében. Az a d. u. g. y. e. vonatkozólag megemlítjük, hogy ápril hóban a város pénztárába csak 11906 frt 11 kr adó, míg a mult év ezen havában 21692 frt 79 kr, tehát 9786 frt 63 kral több adó folyt be, mint a jelen évben. — A város közegészségügye a tisztii főorvos jelentése szerint kedvezőtlen volt, a mennyiben a halálzásai esetek száma 88 volt és ez k közül 20 egyén tüdőgimórkóiban halt el. A halálzásai e-etek számát összehasonlítva a születési esetekkel, a népesedési mozgalmat is igen kedvezőtlennek találjuk, a mennyiben a születési esetek száma 89 és így a szaporodás 18. miután az elhaltak közül 17 egyén idegen volt.

— **Halálozás.** **Czury József** közkezdelt-ségű zenetanítóak édes anyja 78 éves korá-

ban csendesen alhunyt Nagy-Kozáron. Nyugodjék békében!

— **Képviselőink az országgyűlésen** nem visznek épen télen szerepet. A vasutársaságok részére további külön állami biztosítás nyújtása tárgyában beadott törvényjavaslat tárgyalása alkalmával ketten is hozzászóltak e héten és pedig **Percezel Miklós** és **Simonffy János**, mindkettőn erős ellenzéki színezettel a törvényjavaslat ellen. A törvényjavaslat különben elfogadtott.

— **Ezüst menyeköz.** Szerdán ünnepelte **Horváth Moriz** pécsváradit kir. járásbíró kedvezével házasságának 25-ik évfordulóját szűk családi körben. A barátok és ismerősök jó kívánataihoz, melyek a boldog házassokt e szép napon fölkeresték, szabadon a miénket is csatlónk.

— **Hoffer Károlytól** dalfüzet jelenik meg, mely legközelebb már elhagyja sajtót. A füzet négy negyediket tartalmaz. „Üdvözölő dal” ajánlja az ország magyar dalgyűjteményének. A 2 ik „Mi riasztja föl a magyart” a szegzárdi-, a 3 ik „Tarka madár” a szegzédi- és a 4-ik „Búsán d. lol a madár” az egri dalárdáknak van ajánlva.

— **Hymen.** Dr **Gerlóczy Zsigmond** budapesti orvos, **Gerlóczy Károly** budapesti polgármester fia f. hó 8-án vette oltárhoz dr **Fodor József** egyetemi tanár leányát: **Margit k. a. t.**

— **Halálozás.** **Ferenczy Antal**, Nárny Pál pécsváradit körorvos ipa meghalt 9-én, 73 ik évében.

— **Gyászhir.** Városunk egy köztisztviselőben álló polgára nines többé. **Péterfalvi** és **Répezeszmereti Börzsön** **Kálmán** 48 49 es honvédi, a **D. G. H. T.** bányatermények eladási ügynökségének főnöke, hosszi is szenvedés után meghalt 10-ikén, 56 ik évében. Halála mely fájdalommal és sajnálkozással tölti el barátainak és ismerőseinek szívét kik közö az egész város számítható. Temetése nagy részvét mellett 11-ikén d. u. 5 órákor ment végbe. Nyugodjék békében!

— **A vasutait bosszuj.** Abból az alkalomból, hogy a pécs barcsi vasút létesítésének a napokban volt huszadik évfordulója, továbbá **Schibinger Ferencz** állomásfőnök 20 évi szolgálatának megünneplésére a vasuti tisztviselők szomb ton bankettet rendezt el. A bankettre, mint a rendes banketteknel szokás, meghitták az összes lapsz-rkesztőket, lapunk szerkesztőségét a szomb ton nem; bizonyosan így akarván véünk megértetni, hogy a baranyai vasutak ellen elfoglalt álláspontra kétük nem helyeslik. A vasuti uralkötő a melőzést lapunk szerkesztősége — meg tisz teltetésnek veszi s maradtunk továbbra is a baranyai vasutaknak, melyek csak annyiban baranyaiak, hogy Baranyát kizsebelik — kellehetetlen ostorozói.

— **Halál a zárdában.** **Kaufmann Konstantin** Valeria, a szegzárdi szent Vincéről nevezett igalmas női szerzet tagja meghalt 31-ik évében. A gyászszertartást **Hanny Gábor** apát-plebános végezte. Nyugodjék békében.

— **Uj ügyvéd.** Dr **Frühwirth Jenő** ügyvéd, ki eddig **Fördös Vilmos** tisztii ügyész irodavezetője volt, Tamasián ügyvédi irodát nyitott.

— **Lemondó jegyző.** **Farkas Géza** fel-függesztett baranyavári körjegyző állásáról lemondott.

— **Vizsló község birája:** **Kurucz Samu**, miután elene bűnvádi eljárás van folyamatban, állásától fölfüggesztett.

— **Rajtavesztett.** **Stadlinger János** facér háziszolgá kedden éjjel az ablakon át bemászott **Udvary Nándor** cipész-mester lakásába és a családnek összes ruaneműjét, ugy konyhaeszközöket eltolvajolva, megugrott, de felismertett és elfogatott. Tettét bevallotta.

— **A rablétszám** az ügyességi börtönben az elmult április hónapban volt 197, kik közül férfi 190. Vizsgálat alatt állt 11, főlebezés alatt 10; jogereileg elíteltetett 176.

— **A rendőrség figyelmébe.** Több oldalról jött már panasz s erkesztőségünkbe egyes Király-utcai ültetlajtájdönosok azon ténye ellen hogy regelenként, midőn ütelhelyi-égeiket s ipiet k, a szemetet egyszerűen az utcára dobják ki, mit sem törődve a közisztasággal és

az utcán járók kényelmével. Miután ez eljárás határozottan visszafelé és civilizált városban meg nem engedhető, fölhiujuk a rendőrkapitányság figyelmét, hogy az ily szemét kihányó üzlettulajdonosok szummel tartását köt-lesse-gévé tegye s ellenük a legszigorúbb eljárást alkalmazzon, miben — ismervé Lechner Gyula rendőrkapitány jó akaratát — bizonyára nem is lesz hiány.

— **Mozgói eserpessé** Kerich Ferenc lakócsai plebános nevezetett ki.

— **A himlő** a megyei tiszti főorvosnak a hétfőn tartott közigazgatási bizottsági ülésben tett jelentése szerinti április hónapban Darda, Baranyavár, Monostor, Benge, Herceg-Szölös, Alberttal, Kácsfalva, Batina, Lapáncsa, Pogány és Hosszu-Hetényi községekben pusztított.

— **A kiállítási vendégfő**, mint bennünket értesítenek, nem ifj. Scholz Antal, hanem Schlichtal Gyula vendégfő tette bérbe, ki az erre vonatkozó szerződést csütörtökön meg is kötötte. A vendégfő helyisége a növényelt kert-utcai házában lesz, hol a szép látásától elért radt publicum főlének is (nemcsak szeméinek) gyönyörűségeit szerzendő, a vendégfő napontik déli 12-órától d. u. 2-óráig és d. u. 4 óráig a zórórág a cigányokot (tá ny é r o z á s n é l k ü l l ! !) hetenkint kétszer pedig a katonazenekart fogja szerződteni.

— **Jutalomjátékok.** Somogyi szintársulata két jeles tagjának lesz a jövő héten jutalomjátéka. F. hó 15-én a közönség kedvencének Follinus Aurélnak jutalmazására a „Papa felesége” c. énekes francia bohózat kerül színre, mely már csak azért is igen érdekesnek és mulatóknak ígérkék, hogy az apát és a fiút is Follinus fogja személyesíteni, kinek szeméi elég garancia a valóban nem könnyű feladat sikeres megoldására. F. hó 17-én pedig a társulat tehetséges drámai színésznőjének Laczkó Arának lesz jutalomjátéka, mely alkalommal a „Lovodi árva” kerül színre. Ugy Laczkó Aranka, mint Follinus anyjára meggyertek és méltán meg is érdemlik a közönség rokonszenvét, hogy bizvást eméjük, miszerint a közönség a két új talmazandó iránt való rokonszenvét ez alkalommal is be fogja bizonyítani.

— **Színészet a vidéken.** Balogh Árpád szintársulatával a múlt héten Körömdre ment, hol a múlt szombaton kezdte meg előadásait a „Marjolaine”-el.

— **Majális.** Több napi borongós idő és orkászertü vihar után múlt kedden derült csak ki, mit a „Werner” leánytanintézet növendékei rögtönözve májusi kirándulásra használtak föl. A Tettegy gyönyörű fensíkja fel a gyűhllye, hová az intézet tanszemélyzete is követte a növendékeket. Szamosan vettek részt, szülők és ismerősök az ártalutal- nók e delután mulatságán és belevagyultak azok fürgé szökécselő lapdázásuk és egyéb társas játékaikba. Kedvveliről rá- rá gyujtot- tak egy-egy szép dalra, melyekre éljenzessel fűszerezték taps boldog juttott ki tanítóme- sterükre: Czury bátyáinknak. Az egész kicsinyek apróbb verseiket mondtak és vígan csicseregve daláltak, melyek véghangjai az öregek zajos poláresengésibe vegyültek. — Minthogy az idő rendkívül kedvezett, mi termézetesebb, hogy a jelen voltak csak jó alko- nyatkor csoportosulva, a kirándulás kellemes hatásának érzetében távoztak haza.

— **Vasuti kedvezmény.** Az idei pünkösdi ünnepek alkalmából a budapesti és pécs- baresi vasut vonalának valamennyi állomásai- ról, továbbá Villányról s a magyar kir. állam- vasutak Dombóvár állomásáról Budapestre utazók számára a folyó évi május hó 18 és 19 én Budapest felé közeledő vonatokhoz 50% mérsékléssel menettéri jegyeket adnak ki a II. és III. kocsiosztályba. Ezen jegyek f. évi május hó 21-től bezárólag 25-ig a vissza- utazásra igénybe vehetők.

— **Az ujonczas** megyénkben befejezte- tet és pedig kedvezőtlen eredménnyel, a mennyiben a kivettelt ujoncjaték csak a pécsi, pécsváradai és hegyháti járáások nyert feze- tetet, míg a többi sorozó járáások nem szolgál- tathák ki a rájuk rótt véradot. Siklóson 2, Mohácsan 39, Baranyavárott 37 és Szt.-Lőrincen 26 főnyi hátralék mutatkozik.

— **Jó informátorok** úgy látszik, még mindig teremnek Pécsétt, kik a budapesti lapok

egyikét-másikat a mohács-pécsi vasut államo- sítá- ra ügyeben úgy informáltak, hogy itt Pécsétt egy tekintélyes párt ellenzi az államosi- tást. Igazan neveltséges volna, ha oly szomorú nem volna, hogy mily jól informáltakják magukat legtekintélyesebb lapjaink ily fontos or- szágos ügyben. Tekintélyes párt, mely- nek tagjai egyen vannak. Vagy talán azért nőtt meg e párt oly tekintélyessé, mert „egy 48-as” kontráztól mellette? Hisz- n az ily ze- nere nem hogy összegyűnének, de szétszaladnak az emberek!

— **A szegény mohácsiak** ugyancsak meg- járták ám! Eh határozta, ugyanis, hogy ők is kérvényezni fogják a közlekedésiügyi minis- ternél a mohács-pécsi vasut államosítását és most olvashatják a „F. Z.”-ban, hogy órn nekik volna legkevesebb okuk a Dunagőzha- józási társaság ellen lépéseket tenni s hogy a mohács-pécsi vasut államosításának követ- kezményeit legfajdalmasabban a mohácsiak fogják megérezni. — Hogy ezeket a mohácsiak csak elkésvé, post festa tudhatták meg! Erte- sülésünk szerint el is határozzák, hogy ezután ilyes dolgokban határozathozatal előtt mindig ki fogják kérni a „F. Z.” tanácsát, mert az sokkal jobban tudja, hogy mi van és mi lesz a mohácsiak érdekeiben, mint maguk a mohácsiak.

— **Az erettség vizsgálatok** írásbeli része a helybeli főgymnáziumban f. hó 15—19. nap- jain, a főreáliskolában pedig szintén a napok- ban tartatik meg. A szóbeli részt ott június 1, 2, 3 és 4. napjain, emitt pedig 5-én végzik.

— **A „Leányvilág” 9. száma** következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: Májusi üdvözlőtül kedves olvasóinknak! (Kép- pel.) — Theodora. Történeti elbeszélés. Irta Kalocsa Róza. (Folyt.) — Az öntetű. A „Leány- világ” fűlolvásóinak ajánlva. (Folyt. Képpel.) Földrajzi és történelmi képek hazánkából. IV. Nagyvárad ismertetése. (6 képpel.) — Az oroszlan Iványi Belától. (Vége.) — Leányvi- lág otthon és társaságban. Májusi üdvözlőtül kedves olvasóinknak! — Vegyesek: Műked- velői előadás és hangverseny Újpest-n. — A napugár mint vízfóraló. A borítékon: Tréfás kérdések. — Szótalány. — Szótagnyitvény. — Rejtvény. — Királyséta — Körtalány. — Számrejtvény. — Megtejtések. — A 7. számban megjelent rejtvények megtejtői. — Tár- salgó. — A mi postánk. — Fialat leányoknak igen ajánlhatjuk. Megjelenik minden hónap 1-ű és 15-ik napján évenként 24 számban. Előfizetési ára egész évre 5 frt. Szerkeszti: Kalocsa Róza. Kiadja: Stampfel Károly Po- zsonyban.

— **Jó tudni.** A m. kir. pénzügyi közigazga- tási bíróság döntvényei és határozatai: 1) Köz- ségnek vagy társulatnak a tulajdonukat képező közvagyóhidak használatából befolyó jövedelme III. oszt. kereseti adó tárgyát nem képezi. 2) Az adó- kivétel bizottság határozata ellen posta útján benyújtott felelkezéses kellő időben beadottnak tekin- tendő: ha a felelkezéses határidő utolsó napja va- sárnapra, vagy Gyergyó-naptár szerinti valamely más közönséges ünnepre esett és a felelkezéses a következő köznapon lépett postára adva. 3) Lelké- szek magántulajdonát képező, habár általuk lakott házak használat tárgyát képezik. 4) A magyar királyi adófelügyelő az adók és azok módjára beszédelendő tartozások behajtása végett ingatlan törvényellenesen foganatosított árverést megsemmisíteni jogosítva van. 5) Ha a végrehajtást szenvedett fél a közigazga- tási végrehajtásnál előfordult törvényellenességek vagy szabálytalanságok miatti panasz iratát, az 1883. évi XLIV. tc. 54. §-ában megállapított 8 napi határidőn belül a községi előjárásúgnál benyújtotta, és a panaszirat tárgyalás alá vevőd, habár a kir. adófelügyelőhöz csak a fennt említett határidőn túl érkezett is.

— **Csillogó fogak.** Amerikában jött divatba ez is, mint sok más bolondság, és megint a hölgy- világ viszi a szerepet az újításban, mint sok más okosságban. Egy idő óta ugyanis olyan divatot kezdtek, melyet sokan nevetnek, de sokan utánoz- nak is; ez a divat: a gyémántos fogak divatja. Különösen a newyorki hölgyek kedvelték meg ezt a fősény ujdonságot s tetetnek fogaik közé apró gyémántokat, melyek minduntalan felvilánnak, ha az illető hölgy mosolyra nyitja ajkait. Szavahihető tanuk bizonyossága szerint, azóta, a mióta ez a divat Amerikában elterjedt, az ottani hölgyek sokkal vigababok: igen szeretnek nevetni. A gyémántfog már nem ujvilági specialitás; rövid idő alatt elju-

tott Amerikából Bécsbe, hol egy fogorvos kiraká- ban látható egy fogor, mely be van hintve apró gyémánttal. Két fiatal bécsi hölgy már áldoztatul is esett az új divatnak. Az olyan hölgyeknek, a kik gyakran szoktak pillanatnyi pénzszavarak közé jutni, nem is rossz az új divat: szükség esetén leveleiket egyenlőhany foguknak a gyémántos toalettjét.

— **Vegyes hírek.** A kaposvári kir. törvényszékhez törv. bíróné Kissfaludy Ákos kir. táblai fogalmazó, alügyészszé pedig Labek Kálmán törvényszéki jegyző nevezetett ki. — A paksi polgári olvasókör el- nökövé Klein Herman, alelnökövé Krausz Pál választatott meg. — A dán községi orvossá dr. Burtik Győző választatott meg. — Szabó Árpád kaposvári posta- és távirat-tiszt 2-án vezette előhrvez Dr. Vécsey Emil Selmecbá- nyáról. — Dr. Vécsey Emil Szabadkán ügy- védi irodát nyitott. — Jósits Sándor g- keleti segédlelkész meghalt O-Bécsen. — Dr. Ullmann Antal orvos Kaposváron telepedett meg. — Keszthelyi fősolgabíróvá, mely állás elhalálózás folytán üresedett meg, Zalavármegye f. hó 1. és 2. napjain tartott közgyűlésén Takács Imre tapolcai szolgabíró, ennek helyére pedig Székely Emil választatott meg. — Dr. Arvay István zalaezerségi ügy- védi meghalt 1-én 34-ik évében. — A ka- posvári ügyvédek száma egyvel szapo- redt. Poór Sándor személyében, ki az ügy- védi vizsgát a napokban letette.

CSARNOK.

Az arenából.

Már bizony a héten álig történt valami, amiről itt írni lehetne, mert ide csak specialis dolgok valók!

Legjobb volna nem is írni, hogy leg- alább valakinek örömet szerzhessenek halga- tásommal.

De végre is az ember hű, szereti ha nem is szellemi, de legalább kézi munkáját kinyomatva látni, s nem bánja akkor, ha azért más dühöködik is. Már én legalább ilyen vagy k.

Pénteken „Frou-frou”-ban élveztük Laczkó Aranka és Závodszi Teréz játékát. Ez a Laczkó Aranka valóban kedves, szeretőre méltó szín-szónő.

Bármily rossz is a kedve, vagy a viszo- nyok alkalmily kedvezőtlenek is, ő azt a kö- zönséggel soha nem érezteti.

U mindíg csak Laczkó Aranka marad.

De meg is lehet ő is elégedve a közön- séggel, mert nagyobb szerepei mindig válo- gatott közönséget vonzanak a színházba s ezen közönség, mely oly fukar a tapsokban, a héten kétszer is zajos tetszésnyilvánítással jutalmazta a művésznőt.

A „tót leány”-ban Kissné már volt alkalmunk látni; ő még ma is az a kedves tót leány, mint három éve.

Mondhatjuk, hogy ez a legjobb, legere- detibb szerepe Kissnének.

Follinus pedig mint mindenben jó, úgy Misi szerepében is.

„Nebántsvirág”-ot is láttuk ötödször, de még tiszteszer is szívesen néznők meg Szil- lasi Irént mint zárdabéli növendéket; most azonban csaknem végzettségé vált szereplése.

A szinpadra hozott lovak ugyanis nem voltak ugyanazok, mint a multkori négy elő- adásban, s női nyereg sem volt az egyiken. Mikor Szilassit felültették a férfi nyeregre, a ló — alkalmasint első szereplésében — lámpa- lázt kapott, s le akarta dobni a kedves pri- madonát.

Oh milyen ostoba némelykor még az ilyen nemes állat is!

Ilyen kedves terhet ledobni! No de lehet-e rossz néven venni — mű- kedvelő lovaktól?!

Csiky Gyergyó „Vasember”-ét is láttuk először!

Széttemet előre is az estnek tragikus végét, mert színházba menet előtt Hollóval találkoztam. Sirisaka szerint a babonás nép azt tartja, hogy hollót látni: szerencsétlenség

előjele, gyász a családban. De volt is a színpadon halott léta, — amár nem madár holló volt az, akit láttam, hanem Pécsnek Munkácsija, Holló, a festő-művész. Sokszor ez is képes az embert ilyen balhiedelmebe ejteni.

„Francillon”-ban mikor Komját a telefonba kiáltott: „Halló!!! kérem összekötni X. Y. ügyvéd úrral”, láttam négy menyecskét nagyon nevetni.

Vajon mit nevehettek??

Csütörtökön a Peleskei Nótárius került színre; szerepelt benne majdnem az egész személyzet és — a tüzőtök sárga lova; sokat szerepelnek e héten a lovak.

No de most Dobó ülte meg a lovat; ő volt a nótárius.

A karzat dühöngve tapsolt némelykor, ha Dobó viccelt pl. mikor az etlapról azt olvasta le: „színes rossz cipőben.”

Az erdei jelenetben olyan jó benyomást gyakorolt az emberre, hogy oly egyszerű öltözékben láthatta a színésznőket.

Köcsi Erzsí, a karszemélyzet legzebbike, így még sokkal megb, mint valami bálitöltetben.

Práger Zsuzskán meg, ha nem is a kék kockás szobaciensi ruha volt, mégis szívesen nézték őt Mars esilagos fiai.

Oh ti szép erdei jelenetek!

Oh ti vitez Mars-fiak!

Passe-par-tout.

KÖZGAZDASÁG.

Hibaigazítás.

Tollhiba esuzott be mult számunk közgazdasági vezércikkébe, amennyiben mindjárt a bevezetésben arról szólvá, hogy „Hütemen báró ismételen kiérdemelte” — kimaradtak e szavak: a hazai gazdák zönség háláját, mit ezennel helyreigazítunk.

A mohács-peosi vasut allomasitasahoz.

„Egy 48-as”, egy igazi, hamisítatlan, vitez 48-as a „Pécsi Figyelő” szombati számában segítségére sietett annak a bizonyos egy embernek, ki ugyan elismerésre méltó bátorsággal, de — az ár ellen küzd s kit egész csapata az ellenfeleknek ugyancsak megszorogtatott az utóbbi időkben. Ez ellenfelek legelső soraiban erősen befektetett emberek állottak, kik mintha kőszénbányászok lettek volna és kik félelem nélkül nyomultak előre; de a mi 48-asunk oly erővel ütött szét maga körül, hogy előle mindenki tágitott és ő a küzdelem hevében egyszerre csak — félig meglepetve, félig megijedve — állva maradt. Mi akadhatott utjába, ami őt győzelmi tútságában megállásra készítette? Nem más, mint egy ijesztő észrevétel, melyet előnyomulásában tett és ez az, hogy embereket látott, kik saját hasznukat élenkben védelmezték és maga sabbra becsülték, mint embertársaikét!

Nemes gondolkodásánál fogva nem volt képes fölfogni, hogy mi ként lehet valaki oly önző! Majd föl ismerte a befektetett emberek egyikét. Az illető bizony Koch Ferenc volt, ki nem tudta elrejtteni örömeit annak valószínűsége fölött, hogy a mohács-pécsi vasut államosítattai tog; és miért? Mert ez esetben reményli, hogy szénét az államvasut utján olesőbban fogja szállíthatni.

Hát nem elfajzása az az emberi érzésnek, ha látjuk, hogy lehet és van oly ember, ki bizonyos kárörömmel

nézi, hogy egy nemes (Duna-Göz Házjósai) társaság érdekeiben erősen szorongattatik? egy társaság, mely tisztán emes indulatból a város rayonjában egy gyarmatot alapított? egy társaság, mely oly nemes, hogy mindenért fizet, amit vesz! mely megelégszik azzal, hogy vasutain csak 50%-kal vesz tő b b szállítási díjat, mint amennyit az ország legdrágább vasutja szedni szokott; pedig hiszen 100%-kal többet is szedhetne; egy társaság, mely tisztán nemes indulatból, hogy a zaj és lárma a városban ne növeltessek, a kelenföldi vasutat Szt-Lőrinczre tételé el; egy társaság, mely sok százezer frtot áldozott, hogy a vasut ne Szászváron át Szegszárd felé vitessék Budapestre, ne hogy Koch bányatulajdonos az által szentét jobban értékesíthetvén — jó kedvre kerekedhessen s a jó kedv neki megárt-hasson

Ezek és több hasonló dolgok ethikai mivoltjukban egyeseknek önző törekvéseik mellé állítva annyira meglepték a mi vitez 4-asunkat, hogy mint egy sóbálvány állva maradt, várva a bekövetkezendőket.

Az igazat megvallva: nem is igen csodáljuk, hogy a böles „48-as” oly vitezül pártfogolja a társaságot.

Ez a nemes társaság megingathatatlannul szilárdan ragaszkodik a 48-iki év három-egy elvéhez, melyek: Szabadság! Egyenlőség! Testvériség!

Imádja a szabadságot, amennyiben a tarifá tételeket egészen szabad tetszése szerint állapítja meg.

Imádja az egyenlőséget, amennyiben mindenkinek lenyúzza a bőrt.

Imádja a testvériséget, amennyiben a nyereséget egész testvériesen fölosztja a részvényesek között.

És egy olyan harcba, melyben ilyen nemes érdekeket kell védeni, ne elgyedjék bele a mi 48-asunk? Milyen föltevés!

— **Uj csatorna.** Az emberi tudomány és szorgalom ismét egy nagy közlekedési akadály elhárításához fogott s ez a perekopi földnyelv, mely körülbelül 100 kilométernyi hosszúságban elválasztja a Fekete és Azovi tengert. Mint Pétervárról jelentik, a földnyelv keresztülvágási munkálatait már megkezdték s azt még ez évben be is fogják fejezni.

— **Mire jó a csatorna?** Annak illusziálására, mi magyarok mennyire értünk (?) a vízépítéshez s hogy mily szerencsésen tudunk „eszimadiati fogni” minden áldozatkészégünk és a legjobbra irányuló törekvéseink mellett is, aminek különben nem annyira a mi szakértelmünk mint inkább a szakértőnk, jobban mondva: ilyenek ül kikürtölt, megtett és elfogadott nagy férfiank szakértelmének hiánya az oka — az Álföld egy nagy részét még mindig pusztító árvíz mellett a most folyó vezércikkorozatunkban mondottakhoz érdekes pendant-ül szolgálhat a „Zombor és Vidéke” azon hire, hogy Bács-Bodroghmegyében az egész Duna hosszában nincs áradás, csak a Türr-csatorna mentében, melynek ágya magasabban fekszik, mint a talaj, melyen átvonul. Került pedig ez a jeles vízmű kerek 14 millió frtba. Tizennégy millió frtut venni a vizáradást — igazán olyan luxust, melyet csak magyar ember engedhet meg magának. De meg is engedjük ám! Milyen kár, hogy ezt a gazdálkodást már nem sokáig bírjuk!

— **Uj üveg.** Svédországban rövid idő óta új fajta üveget gyártanak. Eddig a legfinomabb, legátáltszóbb üveget hat különböző alkátrészvegyéséből nyerték; az új eljárás szerint tizennégy alkátrész olvastanak össze; legnagyobb mennyiségben foszfort és bórt, mely két elemet eddig egyáltalán nem alkalmazták az üveggyártásban. Az új üveg teljesen átlátszó, igen kemény és a belőle készült lenesek nem mutatják szélükön a spektrális vonalakat, mint minden más üvegből készült lenese. A jelenleg használatos göröcsövi lenesek nagyító képessége a hüvelyk négyszázezer részéig terjed, az új üvegből való lenesékek ellenben a hüvelyknek még kétszázmilliomod részét is föl lehet ismerni. Az új üvegnek e tulajdonságai valóságos fölfordulást fognak magok után vonni a gyakorlati természetben, különösen a fénytan terén, ugy, hogy egyelőre nem is sejtjük, mily messzekiható fontossága van az új gyártási módnak.

— **Fémváltópénz-alladék.** Az ez évi első negyedben vert forgalomba bocsátott és készelben tartott fémváltópénz alladéka a hivatalos kimutatása szerint következő volt: A mult év negyedik negyedének végeig veretett 28 974,718 huszkrajcáros, 53 050,564 tizkrajcáros, 309,998 négykrajcáros, 126,068,663 egykrajcáros és 2,400,000 félkrajcáros, összesen 148,770 frt összegben. Az évnegyed végén forgalomban volt 28,964,718 huszkrajcáros, 53,050,564 tizkrajcáros, 3,099,298 négykrajcáros, 114,740,276 egykrajcáros, 2 198,000 félkrajcáros, összesen 12 382,364 frt 68 kr összegben.

— **Loosztalyozas.** A mohácsi járásban levő lovaknak osztályozása a következő napokon és helyeken fog történni: május 22-én Mohács-on, elővezetnek a mohácsi és kölkedi gazdák lovai; május 23-án Lancesukon, osztályoztatnak a Lancesuk, Babare és Kis-Nyárad községeiben levő lovak; május 24-én osztályoztatnak a Nemet-Bólyban Versend, Szajk, Liptód, Borjád, Pécsa, Rác-Tottos és Nemet-Bóly községeiben található lovak; május 25-én Dályokon elővezetnek a Dályok, Izsep községeiben és Erdőfi pusztán levő lovak; május 26-án Udvaron szemle és osztályozás alá kerülnek az ulvári, maissi, nagy-nyárádi gazdák lovai, úgy Sátorista pusztán található lovak; május 28-án Duna-Szekesön osztályoztatnak Duna-Szekeső és Baar község gazdáinak lovak; végül május 29-én Sombereken osztályozás alá kerül Somberek, Rác-Göröcsny, Doboka és Szabar községek állományai.

— **A magyar rizs versenyképessége.** Dr. Lieberman Leo, a m. kir. áll. vegyikérelmi állomás vezetője a következő fölterjesztést intézte a miniszterumbhoz: A nn. miniszterium m. évi 67,299. sz. leirata értelmében van szerencsém ezennel a pusztá-pékai koronarizs, továbbá a carolina és olasz rizs itt végzett összehasonlító elemzéseit fölterjesztetni, melyekből kitűnik, hogy a magyar koronarizs proteinben leggazdagabb, egyéb alkátrészében pedig a carolina és olasz rizssel meg-egyezik. — Ennélfogva a pusztá-pékai rizst a legelső hely illeti meg. A pékai rizst próbára meg is főttem és azt tapasztaltam, hogy nemcsak jóízű és egyenletes állományu, hanem, a mint mondani szokás, igen „kiadó” is, azaz: a rizsszemek igen erősen megduzzadnak.

Alkáttrészek	P.-Pékia	Carolina	Olasz rizs
Víz	10 56%	9 74%	9 93%
Hamu	0 52%	0 24%	0 45%
Zsír	0 24%	0 15%	0 28%
Cellulosa	0 38%	0 16%	0 07%
Protein	5 20%	4 99%	3 55%
Légenyment.vonatananyag	83 10%	84 62%	85 82%

— **Apaaállatok megvizsgálása.** Az 1888-ik évben a mohácsi járásban a szarvasmarha és sertés apa állatok megvizsgálására kiküldött „mozgó” bizottság (elnök Jeszenszky Gyula szolabrigádtagok: Ottocsk a Géza megyei közgazdász előadó, Németh Vilmos megyei állatorvos, Buhreg Ferenc, Mindszenty Aurél, Ohnmacht János és Simonkovits Mihály) f. é május 2-án kezdte meg működését és pedig: május hó 2-án N.-Bólyban, Versenden, Szajkon, Lancesukon és Mohács-on; május 3-án Szabaron, R.-Göröcsnyön, Dobokán, Sombereken és D.-Szekesön; május 4-én Babarcson, Liptódon és K.-Nyáradon; május 5-én Kolkeden, Udvaron, Dályokon és Izácpen; május

6-án Maissou, N.-Nyáradon, R-Tottoson, Pécsán és Borjád.

Jégbiztosító szövetség. A „magyar gazdák jégbiztosítási szövetege” közelebb tartotta közgyűlését az első magyar általános biztosító társaságnál gróf Jankovich László elnöklete alatt. A közgyűlésen mint az első magyar általános biztosító társaság részéről adott jelentést tudatja, bejelentette a társaságnak azt a határozatát, hogy a szövetség tagjai az egy évi díj összegéig felmentettek a közzététel kötelezettsége alól felmentettek. A közgyűlés a bizottságot megbizta, hogy ezen intézkedésről a gazdaközönséget értesítse. A felügyelő és vizsgáló bizottságnak a múlt évben tartott ülésére vonatkozó jegyzőkönyvek tudomásul vétettek és a közgyűlés úgy a bizottságnak mint az első magyar általános biztosító társaságnak a felmentést megadta. Ezután 45 tag felügyelő és vizsgáló bizottságot választottak. E bizottság a szövetségi alapszabályok értelmében három évig fog működni. Ülés után a felügyelő- és számvizsgáló-bizottság nyomban megalakult és elnökévé Jankovich László grófot, alelnökévé pedig Melezer Gyulát s Thurn-Taxis Egon herceget választotta meg.

A zozob-barisi vasut előmunkálataira való engedélynek egy évre megosztásbbitásat kérték az érdeklettek a közlekedési miniszteriumtól. Az építendő rasurra már eddig 300,000 forintnyi törzsrészvény van aláírva, mindfogyva a kiegészítést már nemskóra megkezdeni lehet. A tervek és a költségvetés teljesen elkészült; ez ügyben némi haladékok okozott azon körülmény, hogy a Barscánál való csatlakozás körül forgott fenn nehézség, ma már ez is el van hártva. A vasut kiépítésére megszavazott segítyt is újból fogja kérni az atádi járás a megyegyűlésen, mely bizonyára minden nehézség nélkül újból meg fog szavaztatni, mert megtagadását mi sem indokolná, sőt a törzsrészvények aláírása folytán ma már több ok szól a megyei segély megadása mellett, mint tavál, midőn az egész vasutügy csak a legelső tervezés stádiumában volt.

Gabonaárak.

Hivatalosan feljegyzettek Pécs szab. királyi város 1888. évi május hó 5-én tartott heti vásáron

Buza	őszi	6	frt	80	kr.	6	frt	40	kr.
	tavaszi	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
	uj	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
Kétszeres	lo	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
	uj	6	frt	—	kr.	6	frt	90	kr.
Rozs	uj	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
	uj	5	frt	80	kr.	5	frt	70	kr.
Árpa	őszi	5	frt	70	kr.	5	frt	60	kr.
	tavaszi	6	frt	20	kr.	6	frt	10	kr.
	uj	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
Zab	őszi	5	frt	70	kr.	5	frt	60	kr.
	tavaszi	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
	uj	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
Bükköny	—	6	frt	80	kr.	6	frt	70	kr.
Répeze	—	—	frt	—	kr.	—	frt	—	kr.
Kukorica	—	6	frt	30	kr.	6	frt	20	kr.
Széna	—	2	frt	60	kr.	2	frt	50	kr.
Szalma	—	2	frt	—	kr.	1	frt	90	kr.

Kínálat meglehetősen, mintegy 235 gabona kecsi állt a buza-piacon.

Barcsi sertés-hizlaltó részvény-társaság heti tudósítása.

Hizláláshau levő állomány 6587 drb. — Eblől leölésre érett — drb.

Takarányárak: T.ugari dara 6 frt 70 kr. — Arpa 7 frt 20 kr. — Tengeri 6 frt. — Arpa 6 frt 50.

A pécsi sertés-hizlaltó és etelőzési társaság heti tudósítása.

Állomány 178 drb. kövér. — 440 drb. félkövér. — 442 drb. sovány. — 262 drb. süldő.

Az üzlet élénkül. — Arak szilárdak. — Kövér válogatott 50 50 krig. — Félkövér 49-51 krig kilogramm-ként, 45 kr. életsúly paronkénti leszámításával — Sovány sertés — krig. — Süldő 37-40 krig kilogramm-ként életsúlyon.

Ó-Kukorica ára 6 10-6 50 mm. — Uj kukorica 5 60-4 80 — Arpa 6-6 20 — Darálás 50 kr. mnként.

A magyar leszámítoló és pénzváltó-bank barcsi raktárának kimutatása.

Készlet ápril 15 3783 mm. 28720 frt biztosítással. Beraktárlás III 31. 10839 mm. 74700 frt biztosítással.

18732 mm. 361900 frt biztosítással. Kiraktárlás 9591 mm. 68590 frt biztosítással.

Készlet 39141 mm. 23400 frt biztosítással. Részletezés: 110 8 mm. buza. 3069 mm. rozs. 2113 mm. árpa 4454 mm. zab. 3505 mm. tengeri. 913 mm. répeze. 2244 mm. gulyács. 613 mm. külöföfete.

Vasuti menetrend.

1) Pécsről indul Mohácsra a 16. számú vegyesvonat reggel 6 óra 25 perckor és oda érkezik d. e. 9 óra 25 perckor.

2) Mohácsról indul Pécsre a 39. számú vegyesvonat d. e. 10 órakor és ideérkezik délután 1 óra 2 perckor.

3) Mohácsról indul Barsra a 11. számú vegyesvonat reggel 5 óra 32 perckor Pécsre érkezik reggel 8 óra 13 perckor, tovább megy Barsra reggel 8 óra 27 perckor. Csatlakozó a Brodól és Szerajevó felé érkező vonathoz. Barsra pedig a déli vasut Bécs és Franzensbste felé induló vonatához.

4) Barsról indul Mohácsra a 2. számú vegyesvonat reggel 8 óra 30 perckor. Pécsre érkezik d. e. 11 óra 2 perckor, indul Mohácsra 11 óra 17 perckor s oda érkezik d. u. 1 óra 54 perckor. (Csatlakozik Barsra a Bécsből, Triestből, Franzensbsteről jövő vonatokhoz, Villányon pedig a Nagyváradra és Brodha mnűkhöz.)

5) Pécsről indul Budapestre a 301. sz. vegyesvonat d. e. 11 óra 59 perckor s odaér (a személypályaudvarban) este 8 óra 32 perckor.

6) Budapestről (személy pályaudvar) indul Pécsre reggel 7 óra 50 perckor és ide érkezik d. u. 4 óra 25 perckor.

7) Mohácsról indul Barsra az 1. számú vegyesvonat d. u. 3 óra 15 perckor. Pécsre érkezik 5 óra 46 perckor, tovább megy Barsra este 6 órakor és oda érkezik este 8 óra 17 perckor. (Csatlakozik Villányon a Nagyváradról és Brodól jövő vonatokhoz, Barsra pedig a déli vasut Bécsbe és Triestbe menő vonatához.)

8) Barsról indul Mohácsra a 12. számú vegyesvonat d. u. 5 órakor. Pécsre érkezik este 7 óra 21 perckor, tovább megy Mohácsra 7 óra 36 perckor és oda ér este 10 óra 08 perckor. (Csatlakozik Barsra a déli vasut Bécsből és Triestből jövő vonatokhoz, Villányon pedig az Eszékre, Brodha és Szerajevóba mnűkhöz.)

Felelős szerkesztő és lap tulajdonos
FEILER MIHALY.

Nyilttér.

Dr. TOLNAI VILMOS
gyakorló orvos és szemész
lakik május 1-jeje óta Király-utca 18-ik szám alatt, a katonai kórház mellett.

* E rovatban legaltakért nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Hirdetések.

Kávé-bevásárlási forrás!
Takarékos gazdasszonyok, kávé-sok, vendéglősök és ismételtarústokat figyelmeztetjük, hogy a legjobb Java: Kuba, Ceylon és Mocca-kávégyűjtemlet 3, 5 és 10 kilos postacsomagokban mindenholv szétküldünk, és pedig kilonként 1 frt 35 kr. kivételesen olcsó áron utánvétellel. — Megrendeléseket kérjük csakis közvetlen intézni
Neumann M. és Társa
kávészétküldési irodához
Budapest, Teréz körút 2. 2284

A nyári idényre
a téli ruhák, ködműnök- és prémruhák ótalmazására ajánlom a kitűnőnek ismert
moly-papiromat,
egy tégelyben 10 darab 50 krért,
továbbá ajánlom
Salycil-szájvizet
a fog, ugymint a foghús épentartására kitűnőnek bizonyult és izléses szájviz.
Egy üveg ára 60 kr.
Sipöcz István gyógyszerész
Pécsett.

Havi 3 márka részletfizetésért
adom megbízható embernek a kitűnő disz-művet
Mayer Conervation Lexikon-ját,
legújabb IV. kiadás, 16 diszkötésű kötetben ára 40 márka, térképekkel körülbelül 3000 ábrával a szövegben, 500 ipari és műipari rajzokkal és 80 művészeti kivétel chromo táblával. A megjelent kötetek szétküldése posta után történik. Ily kedvező feltételek mellett, ily értékes mű még nem volt megszerezhető.
Megrendelések csak a lap kiadóhivatala fogad el.
Bohm E. katonai könyvkereskedése Düsseldorf, Fürstenwall 86.

Üzlet átvétel.
Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy az
Europa kávéházat
átvettem
s azt egész újonan és legdiszesebben, a kor igényeinek megfelelően rendeztem be.
Szintén a legpontosabb szolgálattól is gondoskodom.
A megnyitás napjáról időjében értesitem a n. é. közönséget.
teljes tisztelettel
SZÁLASSY ALAJOS
kávéház tulajdonos.

Ora és aranytárgyak javítása legjobban és jutányosan készítettik.
„Toledo” szines és fekete zománcozott karkötők lelőggó illatszer tartó jou-jouval
alkalmas bérnialási ajándéknak,
továbbá esinos arany kereszték, melltük, női órák, arany és ezüst karláncok dus választékban és jutányos árban kaphatók
SCHÖNWALDIMRE,
órák és ékszerésznel.
Főraktár Pécs, Király-utca Hattyu-épület. — Műhely Király-utca, Mestrits-féle házban.
Nagy raktár mindennemű ékszerék aranytárgyak és órákból

Órák elhárása és javítása 5 évi jótállással

Stiller József
BUDAPEST
 VII. kerületi-ut. 30. sz.
Gyár:
 Nagy diófa-utca
 12. sz.

Stiller József hordozható jégszekrények gyára
 Budapestben, ajánlja elismert lejjebb szerkezeti s kitanított hűtőeszközökét, sör, víz, vaj, nyershas hűtésére, ételvitákat háza szűkségeire, fagyaltészakéket és fagyalt reservárokat, bormerési berendezéseket és legújabb szerkezeti pezsgető csapokat.

Képes árjegyzékek ingyen. Megrendelések a raktarba inteze dök.
 2255

Valódi
 gummi-és halbólgyár-árak,
párisi szivacsok
 stb. nagy választékban
Grünbaum Albertnél
 Király-utca 15. Hartay-épület.

Önborotváló!
 legújabb
borotváló készülék,
 melyvel mindenki, még a legelőhaladottabb korban is reszkető kezekkel is a **legerősebb szakáll** feltétlen biztonsággal, annélkül, hogy magát megvágna, vagy megsértené, jól, tisztán és gyorsan, minden előkészület nélkül, játszva megborotválhatja. Száz meg száz köszönő írat és utánmegrendelés bizonyítja, hogy mily nagy tetszésre talált e készülék a népesség minden rétegében. Egy darab ára — használati utasítással együtt — 1 frt 90 kr. Szállítás utánvétel. Egedül a feltalálónál kapható.

Hirnbal Miklós
 — Bécs, I. Schottenbastei 4./Z.

Hirdetmény.

A dárdai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság részéről közzétételek, miszerint a m. kir. államvasutak eszék-villányi szárnyvonala számára Magyar-Bóly község határában kisajátított területekről elkészített

összeírás, térkép és egyedi kimutatás hitelesítésére
 a helyszínére 1888. május hó 28-án d e 9 óra a magyarbólyi indóházhoz kűtűzetik.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint netaláni észrevételeiket a fennebbi határnapon a bizottsági előtt előterjesszék, különben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy a feljegyzett szolgálmalak s jogosultságok iránti kifogások többé tekintetbe nem jöhetnek.

Egyuttal felhivatnak mindazok, akik a fennebbi határokbán a m. kir. államvasutak eszék-villányi szárnyvonala számára kisajátított területekért járó és az egyedi kimutatásban kített kártalanítási összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket tenni akarnak, vagy ezen összegre bármí cim alatt igényt tartnak, ezeket 1888. évi május 25-ig ezen telekkönyvi hatóságnál annál bizonyosabban bejelentésék, minthogy a később jelentkezők észrev teleire s igényeire semmi tekintet nem lévén, a kisajátítás és kártalanítási összeg annak és azon mennyiségben fog kiadatni, a kinek nevére és a mely összeggel az az egyedi kimutatásban ki van téve, a bekebelezett vagy felülkebelezett tételek pedig ezental a kisajátított területről hivatalból le fognak töröltetni.

Az összeírás és egyedi kimutatás a telekhivatalban betekinthetők.
 Kelt Dárdán a kir. bíróóság mint telekkönyvi hatóságnál 1888. évi ápril hó 9-én.
FEKETE GYULA, kir. albiró.

Uj zeneművek:

- A pünkösdi királyság dalai,** zongorára és énekhangra szerző: Nádor Gyula. ára 1 frt.
 - Die kleine Fischerin,** (az Incognito operetéből) zongorára két kézre 45 kr, énekhangra zongora kísérettel 60 kr, zongorára négy kézre 60 kr.
 - Dorottya keringő,** („Dorottya” operetéből) ára 1 frt.
 - Kleopatra valse,** Ivanovicstól, ára 1 frt.
 - Szívbeli szívhez,** 12 eredeti magyar dal, zongorára és énekhangra szerző: Nádor Gyula, ára 1 frt 20 kr.
 - Csokor keringő,** szerző: Richter F., 1 frt 20 kr.
 - Patent csárdás,** Korber Imrégtől, ára 80 kr.
 - Budapester Plaudereien, Potpourri** ára 2 frt 25 kr.
- Kaphatók:**
ENGEL LAJOS
 könyvkereskedésében, Pécselt király-utca 2.

Phylloxera
 irtó és trágyaszor (szénkéreg) pho-phat bejelentetett 63,917. szabadalmi sz. alatt.

Ezen szer által a legkedvezőbb eredmény érhető el; a rovar minden fejlődési stádiumában elpusztítottik, a talaj fertőtleníttetik és a ploxera megéhelesése teljesen alkalmatlanná teszi. A már megfáradott beteg földet teljesen új életre ébreszti és ezen trágyázás által a rovarnak további behatolását lehetetlenné teszi és termőképességet nagyban fokozza.

Egy töke költsége egy krajcár.

Árak csomagolással együtt díjmentes szállítással a budafoki (promontori) hajó vagy vasuti állomáshoz:	
10 métermázsá vételnél	6-8000 tükére 4 métermázsá 8 frt.
1	6-8000 10 frt.
50 kiló	350-400 5 frt.

Kérdések és megrendelések a vegyészeti és technikai laboratoriumhoz „Budafokra” intézendők.

Minden magyar háztartásban divattá vált már a
Lenck-kávé
 használata és nemcsak azért, mivel magyar gyártmány, hanem mivel aroma, illat és alkatrészek kifogástalan minősége tekintetében föltűnül a kereskedelmünkben előforduló
összes kávéfőtételek.
 A Lenck-kávé kapható minden fűszer- és csengetekereskedésben és hol még nem volna, vagy a készlet elfogyott volna, a t. közönség követelje mint magyar iparterméket.
 Minták kivanatra ingyen és bérmentve.
 Pécselt a gyár képviselőj:
Visnya Sándor ur.

Radeini savanyuforrás és fürdő.
 A radeini savanyuforrás a legzadagabb **natron-lithion** tartalmú savanyuforrása Európának. Különösen hat mindazon betegségekben, melyek húgysavak fölöslegén alapulnak, minők: a **csúz-, epe-, húgy- és vese-kő** és megbesúlltetetlen gyógyszer **aranyeres és hólyagbajokban,** az eltűráshódás ellen, a **gyomorban és végbélben** képződő savanyúság ellen, **dugulásokban, hurutokban és idegbántalmakban.**

Mint gyógyvíz. Gazdag **kénsav** és **kénsavas natron** tartalma, **kellemes íze,** gyöngyöző habzássa a radeini savanyúvizet a **legkedveltebb ádító itallá** teszi. Savanykás **borral** vagy **gyümölcsnedvvel** és cukorral keverve erősen habzó és szomját oltó italt ad, melyet **ásványos pezsgőnek** neveznek.

Mint ivóvíz. Nagyon kiterjedt használatnak örvend a radeini savanyúvíz mint **véd- és óvszer roneselő toroklob, báránymilől, hidegléts és kolera** ellen.

Mint óvszer. A fürdők **vásas** és **savanyúvízből** teltszerinti hőmérséklettel készítettnek és kipróbált hatásuk van **csúz, rheuma, női betegségek, vérszegénység, sápkór, hysteria magtalanúság** ellen. (Egy fürdő ára 35 kr) Szobárák: 30 krtól 1 frtig.)

Fürdők és lakások. Egy liter radeini savanyúvíz 0.06 gramm kettős szénavas lithion tartalmaz. tehát oly adagot, melyben kezdetben nem igen lehet túlmenni. Mily értéke van e rendkívül erős alkalinak, mint gyógyszernek, mutatják Garrod kísérletei, melyek mindenütt megerősítést nyertek. Ó csont és por darabokat, melyeket csuszban szenvedéktől vett és melyek egészen húgysavas natronnal voltak bevonva, egyetlen erős kali, natron és lithion oldatba tett. A két első oldat csaknem semmit sem hatott, az utolsó azonban oly erősen, hogy a kőszénavas lerakódással telített csontdarabok rövid idő alatt egészen megszabadultak a bajtól. Ez arra ösztönözé őt, hogy szénavas lithionnal kőszénavbetegnek nyilván kísérletet, kiknek lépdelései csakhamar csekélyebbek lettek és végre teljesen megszűntek. E sikereket hasonló körülmények között más orvosok is elérték.

A víz eredetiségének fölismérése céljából minden dugóra fölkörölkében **RADEIN** szó van beégetve.

Prospectusokat ingyen és bérmentve küld: Curanstalt Sauerbrun Radein in Steiermark.

Kizárólagos képviselet: **Visnya Sándor** közvetítő cégénél. Kapható Pécselt: **Eizer János** kereskedő, **Weitter N. János** borkereskedő és **Spitzer Adám** kereskedő cégeknél, valamint minden nevezetesebb kereskedésben és vendéglőben.

Nyomatott Engel Lajos könyvnyomdájában Pécselt, 1888.